

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Schriftelijk overleg belastingverdragen

Datum
16 mei 2023

Notanummer
2023-0000119287

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief TK
2. Beantwoording SO

Aanleiding

- Naar aanleiding van uw brief over de onderhandeling van belastingverdragen heeft de vaste commissie voor Financiën (VVD, D66, CDA, SP, PvdD) vragen gesteld in het kader van een schriftelijk overleg.
- De vragen lopen uiteen (o.a. verdragsonderhandelingen, inzet ambtelijke capaciteit, bilaterale zekerheid vooraf, grenswerkers, ontwikkelingslanden, Pijler 1 en 2, antimisbruik). Deze nota biedt een overzicht van de beantwoording en gaat daarbij in op een aantal specifieke vragen.

25.05.23

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de bijgaande beantwoording van de gestelde vragen?
Zo ja, dan verzoeken wij u de bijgaande aanbiedingsbrief te tekenen.
2. Bent u akkoord met openbaarmaking van deze nota?

ja
ja

Ma

Kern

- Er wordt gevraagd naar de aanleiding, status en afronding van verschillende verdragsonderhandelingen, respectievelijk verdragen en het 23-ontwikkelingslandenproject¹. In de antwoorden is, waar nodig per verdrag, een aanvullende toelichting gegeven ten opzichte van de Kamerbrief en wordt het proces van ambtelijk akkoord richting ratificatie omschreven.
- Een aantal vragen (VVD, D66, CDA) ziet op een mogelijke thuiswerkmaatregel in de verdragen. De antwoorden geven aan dat Nederland inzet op gesprekken met de buurlanden over een thuiswerkmaatregel in de belastingverdragen en dat Nederland daarnaast actief inzet op het aanzwengelen van de discussie binnen de OESO, EU en Benelux. Verder wordt aangegeven dat het de intentie is om het nieuwe belastingverdrag met België al te ondertekenen en een thuiswerkregeling separaat uit te werken in een wijzigingsprotocol om vertraging van het hele verdrag te voorkomen.
- D66, SP en PvdD vragen naar de verdragsonderhandelingen met ontwikkelingslanden. Nederland neemt de bijzondere positie van ontwikkelingslanden nadrukkelijk in ogenschouw en is bereid om relatief hogere bronheffingen op dividenden, renten en royalty's overeen te komen in relatie tot deze groep landen. Daarbij wordt vermeld dat Nederland voor de armste groep ontwikkelingslanden bereidheid kan tonen een VN-conforme

beheer,
eas

beheer,
eas

¹ Project om aan verdragen met ontwikkelingslanden antimisbruikbepalingen toe te voegen.

tijdelijke bepaling voor technische diensten af te spreken indien hiermee een totaalcompromis bereikt kan worden.

- SP en PvdD vragen naar de toepassing van de *principal purposes test* (PPT) in belastingverdragen en hoe het gebruik van de PPT wordt geëvalueerd. Binnen de Belastingdienst wordt niet bijgehouden hoe vaak Nederland of andere landen de PPT inroepen. Dit is ook geen goede indicatie van de effectiviteit van deze antimisbruikbepaling (gelet op de preventieve werking). Het kabinet deelt wel de wens om zoveel mogelijk inzicht te krijgen in maatregelen tegen belastingontwijking en het kabinet blijft zich inzetten om de kwaliteit van beschikbare gegevens om belastingontwijking te kunnen meten waar mogelijk te verbeteren en hierover te rapporteren in de jaarlijkse monitoringsbrief. eas
- In reactie op een vraag van de SP is een overzicht opgenomen van de verdragen (respectievelijk regelingen) waarin nog geen PPT geldt (zie toelichting). P
- Op verzoek van de Kamer heeft u voorafgaand aan de inbreng voor het schriftelijk overleg een brief aan de Kamer gestuurd over de belastingheffing van inwoners van Nederland met een Duits pensioen.
- Het CDA vraagt naar een overgangsregeling voor ontvangers van Duitse Rente die onder het oude belastingverdrag met Duitsland² in Duitsland belast mochten worden (en nu in Nederland). De beantwoording geeft aan (in lijn met eerdere Kamerbrieven en antwoorden) dat u zich kunt voorstellen dat mensen voor wie de situatie minder gunstig uitvalt dan het onder het oude verdrag niet tevreden zijn met het huidige verdrag, maar dat u geen aanleiding ziet voor een nieuwe (overgangs)maatregel (zie toelichting). eas
- De VVD vraagt naar een specifieke uitspraak van het Hof Arnhem-Leeuwarden³ over de belastingheffing over uitkeringen uit de Deutsche Rentenversicherung. Tegen deze uitspraak is namens u cassatie ingesteld. Er wordt geen invulling gegeven aan de uitspraak van het Hof zolang de Hoge Raad nog geen arrest heeft gewezen (zie ook toelichting). eas

Toelichting

Opname antimisbruikbepalingen

- In reactie op een vraag van het CDA wordt aangegeven dat Nederland al zijn verdragspartners de antimisbruikbepalingen van het BEPS-project aanbiedt. Deze antimisbruikmaatregelen werken nog niet door in alle belastingverdragen van Nederland. Het aanbod voor de opname van antimisbruikbepalingen dat Nederland via het Multilaterale Instrument ('MLI') heeft gedaan blijft staan. Verdragspartners kunnen ingaan op dit aanbod door deel te nemen aan het MLI en het belastingverdrag met Nederland aan te melden. Daarnaast blijft Nederland in bilaterale onderhandelingen antimisbruikbepalingen van het BEPS-project aanbieden aan zijn verdragspartners. Het is de verwachting van het kabinet dat in beginsel alle verdragen – gegeven het Nederlandse aanbod om antimisbruikbepalingen op te nemen – op termijn antimisbruikbepalingen bevatten.
- In reactie op een vraag van de SP is een overzicht opgenomen van de verdragen (respectievelijk regelingen) waarin nog geen PPT geldt nog niet geldt. Het betreft in totaal 31 verdragen:

² Het huidige Verdrag met Duitsland is ondertekend in 2012, is van toepassing per 2016 en voorziet in een overgangsmaatregel van een jaar.

³ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 15 november 2022, nr. 21/01451.

- A. Nederland heeft verdrag aangemeld onder het MLI, het andere land heeft MLI niet ondertekend (15, een aantal van deze landen maakt deel uit van het onderhandelplan);
- B. het andere land heeft het MLI ook ondertekend maar nog niet geratificeerd (11);
- C. Bilaterale onderhandelingen lopen nog of hebben nog niet geleid tot ratificatie of wetgeving (10, waarvan er 5 ook in categorie A zijn opgenomen).

Duitse Rente en het nieuwe belastingverdrag met Duitsland

- U en uw ambtsvoorgangers hebben al meermaals over deze materie met de Kamer van gedachten gewisseld. In de brief van maart dit jaar heeft u ten behoeve van dit schriftelijk overleg de belangrijkste punten samengevat. De brief herhaalt dat u geen aanleiding ziet tot maatregelen, omdat:
 - het pensioenartikel in het Verdrag op adequate wijze dubbele belasting en administratieve lasten (voor kleine Duitse Renten geen aangifte in Duitsland meer nodig) voorkomt;
 - de belastingdruk voor inwoners van Nederland die een Duits pensioen van € 15.000 of minder ontvangen niet anders is dan voor inwoners van Nederland die onder gelijke omstandigheden een gelijk bedrag aan Nederlands pensioen ontvangen;
 - als de grens van € 15.000 uit het Verdrag zou worden verwijderd, de administratieve lasten voor de hele groep inwoners van Nederland met een Duits pensioen van € 15.000 of minder zouden toenemen;
 - opnieuw een (andere) groep belastingplichtigen met (negatieve) inkomensgevolgen te maken zou krijgen (ten opzichte van de huidige situatie);
 - een unilaterale vrijstelling in situaties waarin het heffingsrecht over Duitse Rente aan Nederland wordt toegewezen, zou leiden tot dubbele niet-heffing.
- In reactie op de vraag van het CDA wordt in de voorliggende beantwoording aangegeven dat u geen aanleiding ziet tot een (extra) overgangsmaatregel. Het huidige belastingverdrag met Duitsland is ondertekend in 2012, werd per 2016 van toepassing en voorziet in een algemene overgangsregeling waarmee belastingplichtigen nog een extra jaar het oude verdrag mochten toepassen (i.e. t/m 2017). Het maken van nieuwe afspraken over de verdeling van heffingsrechten tussen landen kan voor belastingplichtigen naar zijn aard leiden tot inkomensgevolgen, omdat belastingplichtigen bij een nieuwe verdeling te maken kunnen krijgen met een ander belastingstelsel dan eerder het geval was. Zowel het oude als het huidige belastingverdrag voorkomen daarbij dat mensen in twee landen (dubbel) belasting betalen.

Uitspraak hof Amsterdam-Leeuwarden

- In de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden waarnaar de VVD vraagt oordeelt het Hof dat slechts voor zover de betreffende uitkeringen uit de Deutsche Rentenversicherung (DRV) voortvloeien uit in Duitsland aftrekbare premies, zij in box 1 zijn belast als belastbaar loon. Omdat belanghebbende aannemelijk heeft gemaakt dat van de ontvangen uitkeringen 45% voortvloeit uit in Duitsland aftrekbare premies, wordt 45% (en niet 100%) van de DRV-uitkeringen in box 1 belast.
- Deze uitspraak van het Hof zou ertoe leiden dat Nederland niet langer de gehele DRV in box 1 in de heffing kan betrekken, maar slechts dat deel van de aanspraak waarvan de premies in Duitsland aftrekbaar waren. Het

gedeelte van de aanspraak dat voortvloeit uit de in Duitsland niet aftrekbare premies behoort tot de bezittingen die deel uitmaken van de rendementsgrondslag in box 3.

- Op 22 februari jl. is namens u beroep in cassatie ingesteld tegen de Hofuitspraak.
- Voorgaande is gebaseerd op de Wet Inkomstenbelasting en staat in dat opzicht los van eerdere discussie over de verdeling van het heffingsrecht onder het belastingverdrag.

Communicatie

- N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- In de Kamerbrief over de verdragsonderhandelingen (verstuurd aan de Tweede Kamer en in afschrift aan de Eerste Kamer) is aangegeven dat u de toezegging (aan de Eerste Kamer) om alle verdragen zo snel mogelijk te voorzien van antimisbruikbepalingen als afgedaan beschouwt, omdat Nederland er doorlopend naar streeft (conform de Nota Fiscaal Verdragsbeleid 2020) om de minimumstandaard tegen verdragsmisbruik en voor effectieve geschilbeslechting in belastingverdragen op te nemen. In reactie op een vraag van het CDA wordt dit nader toegelicht (zie ook eerste punt toelichting).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.